

Kevään eläimet

AIHE: S3: Lähiympäristön ja sen muutosten havainnointi (OPS 2014)

IKÄLUOKKA: 1. vuosiluokka

TAVOITTEET: Opetuskokonaisuudelle asetettuja **käsitteellisiä** tavoitteita ovat, että lapset tutustuvat lähiympäristössä eläviin eläimiin (nisäkkäät, linnut, kalat, sammakkoeläimet, matelijat, hyönteiset) ja että heille muodostuu ymmärrys kevään merkeistä eläinten elämän kannalta, jolloin tutustutaan talviuneen/horrokseen, eläinten suojaväriin, muuttolintuihin. Lisäksi opetuskokonaisuudella perehdytään selkärangainen/selkärangaton käsitteisiin. Opetuskokonaisuudelle asetettuja **menetelmällisiä** tavoitteita ovat tieto- ja viestintäteknologian käyttäminen opetuksessa sekä mahdollisimman oppilaskeskeinen työskentely. Oppilaat toimivat erilaisten tehtävien parissa omassa lähiympäristössä.

TARVIKKEET: Opetuskokonaisuuden aikana tarvitsen eläinkortteja Burr-leikkiin, eläin aiheiset luokittelukortit, wc-paperirullista tehtyjä kiikareita, lintujen kuvia, iPadeja sekä Quizlet-sovelluksen sekä pistetyöskentelyn kysymys/tehtäväkortit.

KESTO: n.2-3 x 45min

ESIVALMISTELUT: Ennen opetuskokonaisuuden toteuttamista opettajan täytyy valmistaa eläinkortit luokan yhteiseen Burr-leikkiin sekä laminoida kortit halutessaan. Myös eläinaiheiset luokittelukortit, pistetyöskentelyn kysymys/tehtäväkortit sekä lintujen kuvat on valmistettava ja laminoitava. Oppilaiden kanssa kannattaa valmistaa myös etukäteen wc-paperirullista kiikarit jokaiselle oppilaalle ja oppilaat voisivat tuoda rullat kotoa mahdollisuuksien mukaan. Lintujen kuvat on myös käytävä kiinnittämässä lähiympäristöön ennen muuttolintujen tarkkailu tehtävää. Myös työpisteet on käytävä merkitsemässä valmiiksi.

MILLAISIIIN ASIOIHIN ERITYISESTI KIINNITETTÄVÄ HUOMIOITA: Opetuskokonaisuudella kannattaa kiinnittää siihen, että työskentelyä voisi ohjata vielä enemmän ongelmakeskeisemmäksi ja tutkivan oppimisen periaatteita tukevaksi, jolloin opittaisiin myös uutta. Myös opetuskokonaisuuden toteuttamisajankohtaa kannattaa miettiä, jotta luonto tukee tavoitteiden toteutumista.

KUVAUS TOTEUTUKSESTA: Opetuskokonaisuus aloitetaan Burr-leikillä, joka johdattelee oppilaat opiskeltavan aiheen pariin. Leikkiin tarvitaan eläinkortteja. Korteissa on sekä ennestään tuttuja, että lapsille uusia eläimiä. Ensin käydään läpi ja nimetään korteissa esiintyvät eläimet. Tässä vaiheessa on luontevaa keskustella lasten tekemistä havainnoista. Opettaja voi ohjata keskustelua kysymyksillä. Kun kaikki kortit on käyty läpi, menee yksi oppilas kauemmaksi. Muut valitsevat yhden eläinkortin ja kortit käännetään kuvapuoli alaspäin ja sekoitetaan. Tämän jälkeen kutsutaan sivussa ollut oppilas takaisin ja hän alkaa nimeämään ja nostelemaan kortteja yksitellen. Kun pelaaja osuu valitun kortin kohdalle, muut huutavat yhteen ääneen "Burr!". Leikki toimii siis monille tutun myrkkysieni-pelin periaatteella.

Seuraavaksi oppilasryhmä jaetaan kahtia. Tarkoituksena on, että toinen ryhmä jää opettajan kanssa tekemään luokittelutehtävän eläinkorttien avulla ja toinen ryhmä lähtee ulos tekemään muuttolintutehtävää. Muuttolintuja tarkastellaan kiikaroimalla (wc-paperirullista tehdyt kiikarit) lintujen kuvia, jotka on kiinnitetty metsään esimerkiksi puiden oksille. Linnut tulee tunnistaa ja oikean vastauksen voi käydä katsomassa lopuksi valokuvan takaa. Lopuksi käydään yhdessä opettajajohtoisesti läpi kaikki linnut. Luokittelutehtävässä kuvakorttien avulla tehdään erilaisia luokkia eläimistä: selkärangaiset, selkärangattomat, lisääntyminen (muna, elävä poikanen), nisäkkäät ym. Oppilaiden tulee itse miettiä luokittelutehtävässä, kuinka he muodostavat ryhmiä eläimistä. Oppilaat lähtevät liikkeelle eläinten ominaisuuksista ja alkavat sen perusteella luokitella eläimiä ryhmiin.

Opetuskokonaisuus etenee pistetyöskentelyyn lähiympäristössä. Työpisteitä on viisi. Opettaja voi päättää toteutetaanko tämä vaihe pari- vai ryhmätyöskentelynä. Metsään opettaja asettaa viisi eri pistettä, jossa jokaisessa kuvia ja kysymyksiä seuraavista aiheista: 1. sammakko (sammakon kehitys ja käsitteet: nuijapää, kutu, kuteminen) 2. selkärangainen eläin (esim. siili) ja selkärangaton (esim. muurahainen) 3. suojaväri>esimerkkinä jänis, josta kuva talvella ja kesällä>väri vaihtuu > suojaa jänistä, se mukautuu ympäristöön, sitä saalistavat eläimet eivät huomaa sitä niin helposti 4. Siili >horros, talviunen ja horroksen ero> horros >eläimen elintoiminnot, kuten hengitys, sydämen syke ja aineenvaihdunta hidastuvat. Ruumiinlämpö laskee lähelle nollaa. talviuni> muistuttaa tavallista unta. Elintoiminnot ovat lähempänä normaalitilaa kuin talvihorroksessa 5. talviuni, herääminen, pesien tekeminen, poikaset > karhun kevät. Pistetyöskentelyn tarkoituksena on, että oppilaat kulkevat pareittain tai ryhmissä pisteeltä pisteelle. He keskustelevat ryhmän kanssa pisteellä kuvista ja kysymyksestä sekä yrittävät löytää oikean vastauksen. Lopuksi opettajan johdolla kierretään kaikki pisteet läpi. Oppilaat kertovat vastauksiaan ja opettaja esittää tarvittaessa lisäkysymyksiä.

Seuraavaksi oppilaiden kanssa siirrytään takaisin sisälle, jossa tarkoituksena on pelata iPadeilla Quizlet-sovellusta lajintuntemuksesta. Ensin pelataan Quizletin scatter-peliä, jossa täytyy yhdistää oikea kuva ja nimi mahdollisimman nopeasti. IPadien piirto-sovelluksella voidaan myös harjoitella kevään eläinten tuntomerkkejä piirtämällä parille jokin tunneilla käsitelty eläin piirrä ja arvaa - tyyppisesti niin, että pari yrittää mahdollisimman nopeasti arvata, minkä eläimen toinen on piirtänyt. Halutessaan opetuskokonaisuuden lopuksi voi vielä palata Quizlettiin, jossa valitaan test, joka tarjoaa oppilaille samat eläimet vielä erilaisina tehtävinä (monivalinnat, kirjoitettavat vastaukset ja oikein/väärin -väittämät).

LISÄTIETOJA: Opetuskokonaisuuden toteuttaminen vaatii iPadeja (tabletteja) mielellään jokaiselle oppilaalle. Opetuskokonaisuuden toteuttaminen vaatii melkein kaksi aikuista. Toteutetaan osakseen ulkona, joten varauduttava etukäteen säänmukaisella varustuksella.

LIITTEET: Quizlet-sovelluksen linkki, työpisteiden tehtävät

Linkki Quizlet-peliin: <https://quizlet.com/24rn1r>

3. Mi-tä kar-hul-le ta-pah-tuu ke-vääl-lä?
Ker-ro mi-tä näät ku-vis-sa.

4. Kat-so ku-vi-a. Mi-tä jä-nik-sel-le ta-pah-tuu ke-vään ai-ka-na?

5. Ni-me-ä yk-si sel-kä-ran-kai-nen ja yk-si sel-kä-ran-ga-ton e-läin.